

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! secundair onderwijs Groenhove CMS te WAREGEM

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 42846-42853

Instellingsnummer 42846

Instelling GO! secundair onderwijs Groenhove CMS

Directeur Mireille CLEPPE

Adres Jozef Duthoystraat 34 - 8790 WAREGEM

Telefoon 056-60.37.09

Fax /

E-mail groenhove.ms@g-o.be

Website <http://www.groenhoveschool.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Deinze-Tielt-Waregem

Adres Polderdreef 42 - 9840 DE PINTE

Scholengemeenschap SG Aalter-Deinze-Tielt-Waregem

Adres Polderdreef 42 - 9840 DE PINTE

CLB GO! CLB Deinze-Eeklo

Adres Eikelstraat 42 - 9900 EEKLO

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18-09-2017, 19-09-2017, 20-09-2017, 21-09-2017, 22-09-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 22-09-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 18-10-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Wim DE WIEST

Teamleden Agnes GEERTS, Serge SAUBAIN, Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Engels in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/001)	8
4.1.1.2 Huishoudkunde, verzorgingstechnieken en voeding in het beroepsvoorbereidend leerjaar in het beroepenveld Haarzorg - Verzorging-voeding (leerplan 2008/014).....	11
4.1.1.3 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	14
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
5.1 Evaluatiepraktijk	19
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
7.1 Wat doet de school goed?	24
7.2 Wat kan de school verbeteren?	24
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De 'sportieve school Groenhove' in Waregem behoort tot het Gemeenschapsonderwijs en is een kleinschalige entiteit met ongeveer 600 leerlingen verspreid over drie vestigingsplaatsen: één voor de middenschool (met schoolnummer 42846) en twee voor de bovenbouw (met schoolnummer 42853). Ze zijn gelegen in het centrum, op loopafstand van elkaar. Zij komen naar buiten als een pedagogisch geheel met één naam, één logo, één huisstijl. Het doorlichtingsverslag en het advies gebeuren per schoolnummer en volgens het studieaanbod van elke administratieve school. Om een volledig beeld te krijgen van beide scholen dienen de twee verslagen samen te worden gelezen. Wanneer in de verslagen 'de school' of 'het schoolbeleid' worden vermeld, betreft het zowel de middenschool als de bovenbouw. In een aantal gevallen maakt het verslag onderscheid tussen de beide. De bovenbouw heeft nog een beperkt aantal leerlingen in twee andere vestigingsplaatsen, namelijk in de middenschool De Beuk in Aalter (met schoolnummer 43042) en in het Erasmusatheneum in Deinze (met schoolnummer 127985). Deze twee vestigingsplaatsen maken geen deel uit van dit onderzoek.

2 SAMENVATTING

In de middenschool kunnen leerlingen terecht voor een brede eerste graad: er is een ruim aanbod van basisopties in de A-stroom en diverse beroepenvelden in de B-stroom die aansluiten op de studierichtingen van de bovenbouw. Daar biedt de school naast aso-studierichtingen ook een gamma van bso- en tso-studierichtingen aan binnen de studiegebieden Hout (enkel bso), Handel (enkel tso), Lichaamsverzorging (enkel bso), Mechanica-elektriciteit en Personenzorg. Een aantal van deze studierichtingen zijn uniek in Waregem. De school wil zich uitdrukkelijk profileren als een sportieve school. De leerlingen kunnen in de complementaire uren kiezen voor een divers aanbod van sportpakketten waarmee de school een grote aantrekkingskracht uitoefent op ouders en leerlingen. Dat vertaalt zich elk jaar in een stijgend leerlingenaantal. De organisatie ervan is een evenwichtsoefening.

Het erkenningsonderzoek is gebaseerd op een representatief deel van het leerlingenaantal. De leerplanrealisatie voldoet voor de basisvorming Engels in de eerste graad A-stroom en voor het beroepenveld Verzorging-voeding.

Het erkenningsonderzoek geeft verder weer dat binnen de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) de contexten 'lichamelijke gezondheid en veiligheid' en 'sociorelationele ontwikkeling' een kwaliteitsvolle invulling krijgen via projecten en meerdere vakken. Zij dragen bij tot een brede vorming van de leerlingen. Op beleidsniveau is de school echter pas recent opnieuw gestart met een kwaliteitscontrole om hiaten binnen de VOET op te sporen. Wat betreft de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH) pakt de school de organisatie van de risicobeheersing systematisch aan. De school krijgt hiervoor een gunstig advies. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van het schoolbeleid om het masterplan verder te realiseren. De onderwijsreglementering respecteert de school globaal gezien in voldoende mate.

Het kwaliteitsonderzoek omvatte de evaluatiepraktijk. De school heeft de laatste schooljaren rond dit thema gewerkt. De visie op evaluatie en deliberatie zit goed en heeft al geleid tot een aantal waardevolle initiatieven zoals permanente evaluatie in het bso of heldere deliberatieregels, maar er is nog groeimarge zowel op vak- als beleidsniveau. De school legt de verantwoordelijkheid voor een leerplangerichte en valide leerlingenevaluatie bij de vakgroepen en leraren. Uit het erkenningsonderzoek van de vakken blijkt dat de aansturing en opvolging door het schoolbeleid veeleer beperkt is en leidt tot een wisselende kwaliteit van de leerlingenevaluatie. Vooral de afstemming van de evaluatie op het leerplan staat in een aantal vakken nog niet op punt.

Drie directieleden nemen het dagelijks bestuur van de school op en werken complementair samen. Ze zijn er in geslaagd om de middenschool en de bovenbouw te profileren als één pedagogisch geheel door de schoolorganisatie op elkaar af te stemmen en nauw samen te werken op de meeste beleidsdomeinen. Het directieteam is toegankelijk, faciliteert en stimuleert het schoolteam, voorwaarden om een bottom-up beleid te voeren. Zij stelt veel vertrouwen in de professionaliteit van de verschillende vakgroepen aan wie zij een grote autonomie toekent en die ze geregeld bevraagt over beleidsthema's.

De schoolvisie is gestoeld op kernwaarden (sportiviteit – onderwijskwaliteit – kleinschaligheid – respect) die geen dode letter blijven maar een vertaling krijgen in de dagelijkse schoolwerking en beleidsprioriteiten zoals het evaluatiebeleid. De leerlingenpopulatie is divers. Uit de doorlichting en bevragingen door de school zelf blijkt een respectvol schoolklimaat en een groot engagement van het schoolteam dat zich betrokken en gewaardeerd voelt.

Op beleidsniveau is er expliciete aandacht voor kwaliteitsbewaking. De school werkt hiervoor met een systeem van cyclische kwaliteitszorg, maar uit de doorlichting blijkt dat de aanpak en de doeltreffendheid van de kwaliteitsbewaking niet optimaal is. Soms ontbreekt het cyclische karakter (bijvoorbeeld bij de VOET) of mist de aanpak heldere doelstellingen die de effectmeting kan bemoeilijken (bijvoorbeeld bij het nieuwe evaluatiebeleid). De informatiegeletterdheid zit op beleidsniveau in een positieve ontwikkeling. Eigen cijfergegevens of deze van het departement Onderwijs en Vorming hebben al geleid tot het in vraag stellen van de werking op schoolniveau met bijstellingen tot gevolg. Uit de doorlichting blijkt evenwel dat het kwaliteitsdenken in de vakgroepen met verschillende snelheden ingang vindt en sommige vakgroepen de eigen werking nog niet kunnen koppelen aan een krachtige kwaliteitsbewaking. Bijgevolg is het een uitdaging voor het beleid om zowel bij de data-analyse als bij de uitwerking van de beleidsprioriteiten systematisch ook verbanden te leggen met de onderwijskundige processen binnen de vakgroepwerking zoals het onderwijsaanbod, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding. Dat vraagt aansturing en/of opvolging van de vakgroepen.

De conclusie voor de drie onderzoeksvragen uit het kwaliteitsdecreet is positief. De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Engels	
Graad 1 Haarzorg - Verzorging-voeding		huishoudkunde, verzorgingstechnieken, voeding
Graad 1 Handel	Engels	
Graad 1 Latijn	Engels	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Engels	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Engels	
Graad 1 Sociale en technische vorming	Engels	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Engels in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/001)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende representatief voor het leerplan.

Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod is volledig. Alle eindtermen van de receptieve
<i>Volledigheid</i>	vaardigheden (luisteren en lezen) en de productieve vaardigheden (spreken,
<i>Evenwicht</i>	mondelinge interactie en schrijven) komen aan bod op het vereiste
<i>Beheersingsniveau</i>	verwerkingsniveau. De tekstenmerken van het leerwerkboek liggen soms
<i>Samenhang</i>	boven de verwachtingen van het leerplan en dagen de leerlingen uit. Het
	onderwijsaanbod mist echter evenwicht omdat de vakgroep het leerwerkboek
	als uitgangspunt neemt en te weinig de eindtermen hieraan bewust koppelt.
	Daardoor wordt het leerplan impliciet gerealiseerd. Het onevenwicht komt tot
	uiting bij schrijfvaardigheid. De leerlingen krijgen weinig schrijf oefeningen op
	het beschrijvende en het structurerende verwerkingsniveau waardoor het
	leerproces voor schrijfvaardigheid gering is. Het evenwicht ontbreekt eveneens
	in het aanbod van de verschillende tekstsoorten: informatieve en narratieve
	teksten komen veel vaker voor dan prescriptieve en artistiek-literaire teksten.
	De samenhang tussen kennis en vaardigheden is wisselend. Enerzijds oefenen
	de leerlingen de verworven inzichten in woordenschat en grammatica
	functioneel in via een aantal taaltaken voor luisteren, lezen, spreken en
	mondelinge interactie waarbij zij reflecteren over taal en taalgebruik.
	Anderzijds besteedt de vakgroep soms te veel onderwijstijd aan het
	reproductief inoefenen van lexicaal en grammaticale items.

De leerlingen leren de strategieën in te zetten om de taaltaken voor de verschillende vaardigheden te kunnen uitvoeren, zoals het leerplan verwacht. Dat laatste geldt niet voor schrijfvaardigheid, omdat het schrijfaanbod beperkt is. De vakgroep besteedt tijd aan e-mail etiquette en het juiste taalregister in mondelinge en schriftelijke communicatie, maar verbindt dit niet aan de vakattitudes omdat het onderscheid tussen deze attitudes en de schoolattitudes voor hen niet duidelijk is. Daardoor krijgen de vakattitudes globaal gezien weinig expliciete aandacht.

Het lesmateriaal is gevarieerd en authentiek. De leraren gebruiken frequent Engelstalige audiofragmenten en hanteren zo vaak mogelijk het Engels als doeltaal waardoor extra kansen voor luistervaardigheid ontstaan. Via bijkomende leesopdrachten komen de leerlingen uitgebreid in contact met de angelsaksische wereld. Dat bevordert de interculturele competentie van de leerlingen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk voldoet. Alle taaltaken voor de receptieve en de productieve vaardigheden beantwoorden aan de eindtermen, de tekstkenmerken en het vereiste verwerkingsniveau van het leerplan. Een positieve ontwikkeling is bovendien zichtbaar aanwezig. De vakgroep heeft eind vorig schooljaar een eenvoudig systeem voor interne kwaliteitszorg opgesteld. Daaruit bleek dat het evenwicht ontbrak met betrekking tot de tekstsoorten en dat de luistervaardigheid voor het dagelijks werk in het eerste jaar minder aan bod kwam. Ook de eindtermen voor spreekvaardigheid op het structurerende verwerkingsniveau kregen geringe aandacht. Op basis hiervan heeft zij voor dit schooljaar een aantal noodzakelijke bijstellingen uitgevoerd. Het is een uitdaging voor de vakgroep om deze ontwikkelingsdynamiek te borgen.

De evaluaties bevatten taaltaken waarbij de leerlingen hun lexicale en grammaticale inzichten functioneel moeten toepassen in betekenisvolle contexten, conform het leerplan. De leerlingen krijgen voldoende oefenkansen en weten wat ze moeten kennen en kunnen.

De validiteit en de transparantie van de evaluatiepraktijk zijn werkpunten. De gesloten vraagstelling 'true/false' voor leesvaardigheid houdt een ernstig risico in op gokken, wat de validiteit van de evaluatie ondermijnt. In de vakgroep bestaan geen afspraken over de verhouding tussen kennis en vaardigheden voor het dagelijks werk. Uit de doorlichting blijkt dat de leraren de eindtermen voor schrijfvaardigheid wel frequent evalueren, maar beperkt of nauwelijks inoefenen in de les. Dat druist in tegen het pedagogische principe om de taaltaken eerst in te oefenen en pas nadien te evalueren. Deze vaststellingen brengen de validiteit van de jaarresultaten in het gedrang die de vakgroep voorlegt aan de delibererende klassenraad. Om de taaltaken voor spreek- en schrijfvaardigheid te evalueren gebruikt de vakgroep criteria. Deze zijn echter vooral geënt op kennis en vormcorrectheid, en niet gekoppeld aan de eindtermen. Voor schrijfvaardigheid gebruikt ze deze bovendien niet consequent, bij spreekvaardigheid ontbreekt de transparantie.

De vakgroep heeft al ervaring en expertise opgebouwd in breed evalueren. Via de taalportfolio brengt elke leerling zijn eigen vorderingen in kaart door te reflecteren en bij te sturen.

Leerbegeleiding Een aantal maatregelen dragen bij tot de brede basiszorg (preventief). Tijdens de lesobservatie heerst een respectvol leer- en leefklimaat. Het gebruik van andere werkvormen dan het onderwijsleergesprek motiveert en daagt de leerlingen uit. Daarnaast zet de vakgroep in op het aanleren van allerlei strategieën die de zelfredzaamheid van de leerlingen vergroten, zoals het leerplan verwacht. De reflectie via de taalportfolio draagt hiertoe bij. De strategieën voor schrijfvaardigheid krijgen evenwel te weinig aandacht. Ook al biedt het leerwerkboek structuur en houvast, de invuldidactiek is vaak prominent aanwezig. Om de leerlingen voldoende kansen te geven zelf mondeling of schriftelijk teksten te produceren, zijn er aanvullende leesopdrachten waarbij zij reflecteren over taal en taalgebruik. Het is een uitdaging voor de vakgroep om deze taaltaken bewust te koppelen aan de eindtermen voor lezen, spreken of schrijven. De vakgroep differentieert waar nodig en biedt een zomercursus aan om de leerlingen te ondersteunen die in het eerste jaar nog geen Engels hebben gehad in hun curriculum.

*Preventief
Curatief*

De leerlingen kunnen als remediëring (curatief) gebruik maken van het wekelijkse spreekuur dat de leraren onder de middag vrijwillig aanbieden. De bijwerking voor kennis is goed uitgewerkt. Extra oefeningen staan ter beschikking, ook digitaal. De remediëring voor vaardigheden krijgt geen aandacht. De vakgroep investeert in feedback door klassikaal toetsen en opdrachten te verbeteren waardoor de leerlingen uit hun fouten kunnen leren.

Voor de jongeren met specifieke onderwijsbehoeften zoals dyslexie voorziet de vakgroep talen in een aantal sticordi-maatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren en dispensereren). Bij de evaluatie van specifieke kennisopdrachten heerst er echter binnen de vakgroep onduidelijkheid om een foute schrijfwijze al dan niet te sanctioneren. Richtlijnen op beleidsniveau ontbreken.

Uitrusting De uitrusting voldoet. De vakgroep beschikt over een eigen vaklokaal, een beamer en een computer met internetverbinding die functioneel worden ingezet. Woordenboeken zijn aanwezig die de leerlingen regelmatig gebruiken. In het computerlokaal krijgen ze af en toe zoek- en verwerkingsopdrachten.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Deskundigheidsbevordering De vakgroep komt op vaste tijdstippen samen voor overleg. De agenda wordt deels bepaald door het directieteam dat een aantal beleidsthema's agendeert. Leerplanstudie ontbreekt nog, waardoor het leerplanconcept niet helemaal duidelijk is. Het is pas sinds vorig schooljaar dat onder impuls van de pedagogische begeleidingsdienst een ontwikkelingsdynamiek merkbaar is om de evaluatiepraktijk bewust te koppelen aan de eindtermen via een eenvoudig systeem van interne kwaliteitszorg. Voor het onderwijsaanbod stelt de vakgroep zelf vast dat de bestaande planning geen garantie biedt op een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie. Zij wil hier verandering in brengen. Uit de doorlichting blijkt dat het reflectievermogen en de bereidheid van de leraar Engels krachtig genoeg zijn om de werkpunten met betrekking tot het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk aan te pakken. Het komt er nu op aan om de verworven inzichten te delen met de andere taalleraren en te vertalen naar een systeem van interne kwaliteitszorg dat het leerplan als uitgangspunt neemt.

*Overleg
Vorming*

4.1.1.2 Huishoudkunde, verzorgingstechnieken en voeding in het beroepsvoorbereidend leerjaar in het beroepenveld Haarzorg - Verzorging-voeding (leerplan 2008/014)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelen in voldoende mate. Het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie sluiten voldoende aan bij het concept en de doelstellingen van het leerplan.

Onderwijsaanbod	De meerderheid van de leerplandoelstellingen wordt in voldoende mate gerealiseerd. De planning en uitvoering van het onderwijs- en leerproces sluiten voldoende aan bij de visie en de algemene doelstellingen van het leerplan. De leerlingen verwerven de ondersteunende kennis in herkenbare contexten, veelal aansluitend bij hun leefwereld en doelgericht in functie van de vaardigheden. Ze oefenen de vaardigheden door het uitvoeren van betekenisvolle activiteiten op basis van een instructiefiche. Het vereenvoudigd technisch proces, dat bijdraagt tot het systematisch handelen en waartoe aanzetten werden gegeven in het eerste leerjaar, weerspiegelt zich voldoende in de aanpak. De aanpak verloopt echter vrij leraargestuurd. Daardoor worden kansen gemist ten aanzien van het verwerven van zelfredzaamheid en actieve participatie in het gezin en het opnemen van verantwoordelijkheid hierbij. De selectie van ondersteunende kennis is relevant en goed gedoseerd.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Voor de component 'zorg voor voeding' worden de meeste leerplandoelen zorgvuldig en op het gepaste beheersingsniveau gerealiseerd. De leerlingen leren gezondheidsbevorderende voeding bereiden. De verschillende maaltijdvormen komen in voldoende mate aan bod. De graduele opbouw qua moeilijkheidsgraad van basisprincipes en -technieken staat nog niet op punt. Er gaat gerichte aandacht uit naar de werkpostinrichting en werkmethode. Men heeft hierbij voldoende oog voor efficiëntie, veiligheid, hygiëne en milieu.

Binnen de componenten 'zorg voor woon- en leefomgeving' en 'zorg voor het welzijn' krijgen de leerlingen de meeste doelstellingen aangereikt maar is het aanbod onvoldoende evenwichtig. De meer theoretische doelen krijgen voldoende aandacht. De leerlingen krijgen ook kansen om een aantal zorgprocessen in te oefenen. Het leslokaal leende zich echter niet om enkele zorg- en reinigingsprocessen effectief, efficiënt, realiteitsgericht en op een verantwoorde wijze uit te voeren, waardoor de betrokken doelen minder aandacht kregen. Dit euvel is nog tijdens de doorlichting verholpen. Verder leren de leerlingen onvoldoende basisprincipes, technieken en materialen omtrent het verzorgen van bloemen, planten en decoratiestukjes aanwenden.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Op materieel vlak wordt het onderwijs- en leerproces van de component ‘zorg voor voeding’ voldoende gefaciliteerd. De didactische keuken is voldoende uitgerust en heeft een aangrenzende ruimte om de ondersteunende kennis aan te brengen en om de leerplandoelen met betrekking tot tafeldekken, een maaltijd presenteren en dergelijke aan te brengen.

Voor het uitvoeren van de andere realisaties kan de vakgroep voor een aantal lessen recentelijk gebruik maken van een verzorgingsklas in de nieuwbouw. Een aantal lessen vindt plaats in gewone leslokalen die niet uitnodigen om toepassingsgericht met de leerstof aan de slag te gaan. De praktijklokalen in de nieuwbouw zijn sinds vorig schooljaar in gebruik. De vakgroep engageert zich om met ondersteuning van de directie de uitrusting verder op punt te stellen en de beschikbare leermiddelen efficiënt in te zetten zodat alle leerlingen zich op een actieve en constructieve manier de zorgprocessen eigen kunnen maken.

In de meeste vaklokalen is multimedia-apparatuur aanwezig om de lessen visueel te ondersteunen. De leerlingen kunnen voor het opzoeken, selecteren en verwerken van informatie na reservatie gebruikmaken van een computerlokaal of laptops ontlenden bij het secretariaat. Omwille van de hoge bezettingsgraad verloopt dit niet altijd even vlot. De integratie van ICT in de lessen is vooralsnog beperkt.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie van de leerlingen gebeurde vorig schooljaar door middel van een beoordeling van het dagelijks werk en van examens. De vakgroep kiest voor een klassieke opsplitsing tussen theorie en praktijk, maar tracht de evaluatie af te stemmen op de leerplanvisie en -doelstellingen.

Voor de beoordeling van de praktijkoefeningen van ‘zorg voor voeding’ hanteert de vakgroep verdienstelijke beoordelingsfiches die de handelingsbekwaamheid van de leerlingen behoorlijk in kaart brengen. De evaluatiemethodiek vertrekt vanuit de doelstellingen en maakt gebruik van eenduidige beoordelingscriteria die verder geconcretiseerd zijn in een vierpuntenschaal. De puntenverdeling en de normstelling vergen nog enige bijsturing.

De evaluatie van het praktisch gedeelte van de componenten ‘zorg voor woon- en leefomgeving’ en ‘zorg voor het welzijn’ staat eveneens nog niet op punt. Analoog met het onderwijsaanbod ligt het accent soms te weinig op de praktische vaardigheden en vakattitudes. In de beoordelingsfiches maken de leerplandoelstellingen en bijhorende technieken niet altijd het uitgangspunt uit bij het selecteren van de beoordelingscriteria.

De taken, toetsen en examens peilen overwegend naar inzicht en toepassing in betekenisvolle contexten. De vragen zijn doorgaans eenduidig. De vraagstelling is gevarieerd.

De leerlingen weten vooraf wat van hen verwacht wordt en waarop ze zullen beoordeeld worden. De evaluatiemethodiek leent zich tot het toepassen van zelf- en peerevaluatie en tot het geven van operationele feedback.

De school heeft dit schooljaar een permanente evaluatie ingevoerd. De vakgroep heeft de overgang naar deze evaluatievorm vlot genomen. De leraren zijn zich ervan bewust dat nog een aantal stappen en bijstellingen noodzakelijk zijn om een volledige en doeltreffende koppeling van het onderwijsaanbod aan de evaluatiepraktijk tot stand te brengen. De ontwikkelingsbereidheid is evenwel groot.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

In de lessen heerst een aangename leer- en werksfeer. De relatie met de leerlingen is aanmoedigend, ondersteunend en respectvol. Een open klasaankpak draagt bij tot een taakgerichte sfeer en tot zin voor samenwerking. Afwisseling in opdrachten en werkvormen, visueel materiaal en het toepassen van differentiatie maken de lessen aantrekkelijk en ondersteunen de leerlingen in hun leerproces. Ongeacht het feit dat er aandacht is voor gestructureerd leren en voor planmatig werken, gaat dit te weinig gepaard met het uitdagen van de leerlingen om het technisch denkproces gaandeweg zelf te leren doorlopen. De leraren sturen in grote mate het leerproces waardoor het initiatief minder bij de leerlingen ligt en succeservaringen zich geregeld beperken tot het goed uitvoeren van een stappenplan.

Het cursusmateriaal is passend gestoffeerd, goed gestructureerd en in toegankelijke taal opgesteld. Het bevat illustraties, actuele artikels en verwijzingen naar internetsites om het geheel realiteitsgericht en bevattelijk te maken. De leerlingen worden aangezet om met de leerinhouden actief aan de slag te gaan. Ze krijgen kansen om de theoretische inzichten te toetsen aan de realiteit via situatieschetsen, geïntegreerde oefeningen en praktijkopdrachten. De instructiekaarten zijn opgesteld volgens het OVUR-principe (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren) waardoor aansluiting gezocht wordt met het technisch proces. Het geheel aan ondersteunende documenten is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Tijdens de lessen gaat voldoende aandacht uit naar correct taalgebruik. De leerlingen krijgen stelselmatig ondersteuning bij het (leren) verklaren van woorden onder meer via het aanreiken van beeldmateriaal.

De leraren hebben aandacht voor curatieve leerbegeleiding. Ze volgen de leerlingen van nabij op aan de hand van taken, toetsen en opdrachten. Zelfevaluatie heeft een vaste plaats binnen het leer- en evaluatieproces. De leerlingen ontvangen geregeld feedback en kunnen rekenen op individuele begeleiding indien nodig. Voor leerlingen met specifieke noden zijn er extra inspanningen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Beginsituatieanalyse

Vorming

De leraren nemen regelmatig initiatief voor formeel en informeel collegiaal overleg. Sinds dit schooljaar is er meer stabiliteit in de samenstelling van de vakgroep. De huidige vakgroep heeft een behoorlijk zicht op de eigen sterktes en groeikansen en is volop in ontwikkeling. Dit resulteerde reeds in bijstellingen van het onderwijs- en leerproces. Leerlijnen ontbreken vooralsnog. De horizontale afstemming met verwante vakken staat eveneens nog niet op punt. Het leerplan benadrukt dat deze samenhang nodig is om het leerproces te optimaliseren.

De leraren zijn geëngageerd en betrokken. Ze staan open voor professionalisering via ervaringsuitwisseling, nascholing en ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst. De veranderingsbereidheid, inzet en kritische ingesteldheid ten aanzien van het eigen functioneren garanderen een verdere succesvolle aanpak van de nodige bijstellingen.

4.1.1.3 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning voldoen. De school tracht het VOET-beleid te verankeren in de globale schoolwerking en zo te laten aansluiten bij het pedagogisch project van de school. Ze streeft de VOET na in de context van de brede vorming die ze alle leerlingen aanbiedt. Sportiviteit, onderwijskwaliteit, leerlinggerichtheid en respect staan daarin centraal.

De school is recentelijk overgestapt naar een meer planmatig implementatiebeleid voor het nastreven van de VOET en werkt hiertoe gefaseerd via een meerjarenplan. Via een elektronisch inventarisatie-instrument beschikt ze over een voorlopig overzicht van het aanbod en het bereik qua leerlingenpopulatie. Deze inventarisatie wordt pas sinds vorig schooljaar stelselmatig grondig geanalyseerd en op punt gezet.

De leraren worden aangemoedigd om de VOET maximaal te integreren in het curriculum. De school kent tevens een traditie van vakoverstijgende projecten. Door alle leraren en leerlingenbegeleiders te betrekken streeft ze ernaar het draagvlak te vergroten. Ze verliest daarbij praktische overwegingen rond haalbaarheid en betaalbaarheid niet uit het oog.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De school vertrouwt de organisatie van de VOET toe aan twee voetgangmakers. Deze voetgangmakers bekijken en bewaken stelselmatig per context de inhoudelijke vormgeving, afstemming en ondersteuning. Ze begeleiden de leraren, begeleiders en projectverantwoordelijken bij de inventarisatie en het op punt zetten van de activiteiten en brengen structuur aan in de bestaande en nieuw te ontwikkelen initiatieven.

Er is in de school een behoorlijke voedingsbodem voor vakoverschrijdende initiatieven. Heel wat leraren nemen verantwoordelijkheid op. De vakgroepen dienen mee een zinvolle integratie van de VOET in de vakken te bewaken.

De schoolleiding treedt stimulerend en faciliterend op. Ze zorgt voor de interne communicatie over de aanpak, procedures en evaluatie via het elektronische platform en de personeelsvergaderingen. De school communiceert tevens geregeld over de VOET-initiatieven met de ouders.

Het elektronische platform ondersteunt de VOET-werking. Het laat toe de gegevens in kaart te brengen en het geheel actueel te houden. De informatie die hieruit gefilterd wordt, kan digitaal ter beschikking worden gesteld van betrokkenen voor verdere opvolging.

Doeltreffendheid De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen.

De school evalueert haar inspanningsverplichtingen af en toe op vakniveau. Voor de klasdoorbrekende activiteiten gebeurt de evaluatie meer systematisch. Zowel inhoudelijke als organisatorische aspecten komen erin aan bod. Ook wordt geregeld gepeild naar de mening van de ouders over de meerwaarde van bepaalde initiatieven.

Op schoolniveau wordt het aanbod en het bereik geëvalueerd aan de hand van (digitale) overzichten. Het systeem laat toe na te gaan in welke mate een bepaalde leerlingengroep tijdens de schoolloopbaan met de verschillende eindtermen in contact is gekomen. De voetgangmakers analyseren de resultaten en doen voorstellen ter verbetering. Hiaten en een overaanbod worden stelselmatig weggewerkt. Uit wat reeds voorligt, blijkt een behoorlijke dekkingsgraad en diepgang.

Ontwikkeling De laatste twee schooljaren zet de school intensiever in op het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen door het aanstellen van twee voetgangmakers. De registratie via het elektronische platform werd verfijnd. Stelselmatig worden de contexten aan een inhoudelijke controle onderworpen en desgevallend in overleg bijgestuurd om de dekkingsgraad te garanderen. Een drietal thema's staan inmiddels quasi op punt. De andere komen de volgende maanden aan de beurt.

Met het oog op de inhoudelijke kwaliteit van de VOET-acties is er aandacht voor bijscholing of inbreng van interne of externe expertise. Zo nemen de voetgangmakers deel aan professionaliseringsinitiatieven die uitgaan van de pedagogische begeleidingsdienst. De professionalisering van het volledige schoolteam gebeurt voornamelijk tijdens pedagogische studiedagen en personeelsvergaderingen.

De voetgangmakers maken samen met de directie uit of de activiteiten voldoende actueel en prioritair blijven en of zij alle VOET voldoende bestrijken. De organisatiestructuur biedt recentelijk voldoende garantie voor het zelfevaluerend vermogen en de dynamiek op dit vlak.

Uitvoering
Lichamelijke gezondheid en veiligheid Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. De lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen is vanuit het pedagogisch project een belangrijke pijler in de schoolwerking. De school draagt sportiviteit hoog in het vaandel. Dit uit zich onder meer door het structureel toevoegen van specifieke sportlessen aan het curriculum. Diverse aspecten komen verder geïntegreerd in de leerinhouden van de algemene en specifieke vorming aan bod.

Ook de verschillende klasdoorbrekende activiteiten tonen het belang aan dat de school hecht aan deze context. Via het 'Feeling Fit'-initiatief wil de school aan de hand van nieuwe originele sporten en ontspanningsactiviteiten de lichamelijke en mentale gezondheid van de leerlingen bevorderen. De school organiseert meerdaagse extramurale projecten waarin eveneens diverse eindtermen aan bod komen. Voor de thuisblijvers staat een gevarieerde vorming over aspecten van gezondheid op het programma. Samen met de stads- en politiediensten worden acties rond het gebruik van genotsmiddelen en verkeersveiligheid opgezet. De projecten 'High at school', 'Alcohol en drugs in het verkeer' en het afleggen van een belevingsparcours (simulator) zijn hier illustrerende voorbeelden van. Verder doet de school een beroep op het Rode Kruis om de leerlingen het toedienen van eerste hulp en cpr aan te leren.

De school verwacht een actieve inzet van iedereen: leerling, leraar, leerlingbegeleider, maar ook de ouders worden erbij betrokken. Er is een behoorlijke evenwichtige spreiding van de inspanningen over de graden heen, met een aanbod afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de jongeren.

Sociorelationele ontwikkeling De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Ook deze eindtermen passen binnen de realisatie van het pedagogisch project en kunnen dus op heel wat ondersteuning van het personeel rekenen.

In deze context kaderen tal van initiatieven die ingebed zitten in het dagelijkse schoolleven. De eindtermen in verband met relaties en interacties, het reflecteren over diverse medische, psychologische en sociale aspecten krijgen aandacht via de dagelijkse omgang met de leerlingen.

De scholen streven deze eindtermen ook na vanuit een aantal specifieke projecten op schoolniveau en binnen de leerinhouden van de algemene en specifieke vorming. De klasdoorbrekende activiteiten hebben onder meer betrekking op herstelgericht werken, proactieve cirkels, verdraagzaamheid, pestpreventie, samenlevingsmodellen (project gezelschapswerk), groepsvorming binnen de klassen, conflicthantering en actieve cultuurbeleving. In het kader van de seksuele en relationele vorming organiseert de school tevens workshops over cyberpesten, sexting en tienerzwangerschappen. Een aantal aspecten krijgt vorm vanuit de specifieke werking rond gelijke onderwijskansen. De leerlingenbegeleiders krijgen bij het nastreven van deze eindtermen een belangrijke rol toebedeeld. De inbreng voor deze context op vakniveau is eveneens goed.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

GO! secundair onderwijs Groenhove CMS (campus middenschool) is gehuisvest op de Jozef Duthoystraat 34 in Waregem en vormt één pedagogisch geheel met GO! secundair onderwijs Groenhove CAT (campus atheneum) met hoofdzetel op de Westerlaan 64 in Waregem en vestigingsplaatsen in de Molenstraat 43 (campus TechnX) in Waregem, de Volhardingslaan 11 in Deinze en de Stationsstraat 128 in Aalter.

De vestigingsplaatsen in Deinze en Aalter zijn gevat in de doorlichtingsverslagen van GO! Erasmusatheneum Deinze (127985) en van GO! Secundaire School De Beuk Aalter (43042) waarvoor respectievelijk de adviezen gunstig beperkt in de tijd en gunstig zijn geformuleerd. Ze maken geen deel uit van dit onderzoek en bijgevolg ook niet van dit advies.

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de controles en risicoanalyses die ze uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Zo heeft de school op de middenschool geen lift, maar voorziet ze in een lokaal op de gelijkvloerse verdieping wanneer leerlingen of personeel een tijdje minder mobiel zijn.

De preventieadviseur van de scholengroep ondersteunt de lokale contactpersonen. Hij faciliteert het welzijnsbeleid onder andere door het aanleveren van informatie, het geven van advies en het ter beschikking stellen van documenten. De school zorgt voor de verdere opvolging van de opmerkingen uit diverse externe en interne controles die ze in eigen beheer kan oplossen. Voor de werkzaamheden die een groot budget vergen, maakt de school een dossier op dat na goedkeuring verder door de scholengroep opgevolgd wordt. Enkel de middenschool beschikt nog niet over een (uniseks) toilet voor personen met beperkte mobiliteit. Zij maakt hiervoor een dossier op.

De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van risicoanalyses. Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en de interne en externe dienst blijken er enkele tekorten op de campussen Westerlaan en Jozef Duthoystraat. De school neemt alle opgemerkte tekorten op in de actieplannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet. Voor de grote dossiers zijn de vereiste budgetten vastgelegd op niveau van de scholengroep. De scholengroep bepaalt de prioriteit en het tijdstip van de uitvoering. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De school houdt bij elke kleinere renovatie proactief rekening met de opmerkingen uit de verslagen. De school heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de school proactief handelt.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de school. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school ontwikkelde recent een visie op evalueren die aansluit bij de vier pijlers van haar bredere schoolvisie. Concreet wil ze komen tot een geïntegreerde evaluatie waarin de leerplandoelen, het pedagogisch-didactisch handelen en de evaluatiepraktijk op elkaar zijn afgestemd. Verder wil ze een evaluatie die eerlijk verloopt, de leerlingen voldoende betreft en een merkbare impact heeft op het leergedrag van de leerlingen en op de onderwijspraktijk van de leraren. Parallel hiermee introduceerde de school een nieuwe visie op delibereren die de nadruk legt op een globale benadering van de leerling.

De school hanteerde tot en met het schooljaar voorafgaand aan de doorlichting voor alle graden en onderwijsvormen een klassiek evaluatiesysteem met dagelijks werk en examens. De verhouding tussen dagelijks werk en examens biedt leraren en vakgroepen in alle graden de mogelijkheid om hun evaluatiepraktijk een voldoende formatief karakter te geven. Vanaf dit schooljaar kiest de school in de eerste graad B-stroom en in het bso voor een systeem van permanente evaluatie. Zowel in de eerste graad als in de bovenbouw beschikt de school over een aangepast instrument voor de evaluatie van gedragsattitudes.

De school rapporteert regelmatig door middel van verschillende soorten rapporten. De resultaten van de evaluaties zijn ook zichtbaar op de elektronische leeromgeving.

Ondersteuning Kwaliteitsvol, breed en gedifferentieerd evalueren was een tweetal jaar voor de doorlichting een jaarthema in de schoolwerking. Dat vertaalde zich in een studiedag rond gedifferentieerd evalueren en in een wekerend agendapunt voor de vakgroepvergaderingen. De 'werkgroep evaluatie' ontwierp ook een lijst met veelgestelde vragen rond het thema. Verder rekent het schoolbeleid op de professionaliteit van de vakgroepen en leraren om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplandoelen en om de validiteit en transparantie ervan te garanderen. De ondersteuning die ze hen op dat vlak biedt, blijft veeleer beperkt. Een aantal vakgroepen en individuele leraren volgen nascholing over leerplangericht evalueren.

De leraren krijgen via een aantal interne documenten duidelijke richtlijnen over de organisatorische en praktische aspecten van de evaluatiepraktijk. Ouders en leerlingen zijn via het schoolreglement voldoende geïnformeerd over de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Ook op het vlak van de geïntegreerde proef (GIP), de evaluatie van de stages en de onderzoekscompetentie (OC) bestaan duidelijke, schoolbrede afspraken.

De school ondersteunt leraren en ouders bij het gebruik van het elektronische rapport.

Doeltreffendheid Uit het onderzoek van de geselecteerde vakken blijkt dat de evaluatiepraktijk niet in alle vakken voldoende leerplangericht en valide is. In sommige vakgroepen is de controle op de leerplangerichtheid van de evaluatie veeleer een formaliteit geworden. In andere vakgroepen bemoeilijken de frequente opdrachtenwissels een grondige leerplanstudie.

Ook de concrete vormgeving van de nieuwe visie op evalueren verloopt aan verschillende snelheden en botst in de praktijk nog vaak met het klassieke systeem van dagelijks werk en examens. De invoering van permanente evaluatie in een aantal structuuronderdelen kan een katalysator zijn voor het ontstaan van een brede en geïntegreerde evaluatiepraktijk.

Zowel op het vlak van de attestering als wat de prestaties in het vervolgonderwijs betreft, blijft de school minder gunstige resultaten boeken dan de referentiegroep. Doorheen alle leerjaren en in vrijwel alle studierichtingen lopen opvallend veel leerlingen in de bovenbouw tegen een B- of C-attest aan omdat hun studieresultaten globaal onvoldoende zijn. In de middenschool betreft het C-attesten. De school wijt deze problematiek – veeleer intuïtief – aan de specifieke kenmerken van haar instroom. Een grondige analyse, waarbij bijvoorbeeld naar verbanden met de evaluatiepraktijk op school- en klasniveau wordt gezocht, is nog niet gebeurd.

De motivering van B- en C-attesten is voldoende omstandig en duidelijk. Uitgestelde beslissingen komen nog enkel voor in de individuele gevallen die de regelgeving toelaat. De rapportcommentaren zijn in veel gevallen voldoende leerbevorderend geformuleerd.

Ontwikkeling In de B-stroom en het bso heeft de school vanaf het huidige schooljaar een systeem van permanente evaluatie ingevoerd. In het eerste leerjaar van de B-stroom gaat dit gepaard met de introductie van een 'doelenrapport' met schalen. Eveneens vanaf dit schooljaar heeft de school het aantal rapportperiodes voor dagelijks werk in de bovenbouw herschikt.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het dagelijkse bestuur van de school is in handen van een directieteam en bestaat uit twee directeurs voor de middenschool die elk een percentage opnemen en een directeur bovenbouw die bijgestaan wordt door een technisch-adviseur coördinator. De directieleden zijn complementair aan elkaar en hebben geregeld overleg over onderwijskundige en praktische onderwerpen. Zij zijn in het opzet geslaagd om de belangrijkste cultuurverschillen tussen de beide scholen weg te werken en zich te profileren als één pedagogisch geheel door een aantal beleidsdomeinen gemeenschappelijk uit te werken zoals de vakgroepwerking, het nascholingsbeleid, de leerlingenbegeleiding, het evaluatiebeleid, de VOET-werking en de selectie- en aanwervingsprocedure. Waar kan, faciliteert en stimuleert het directieteam haar personeelsleden. Uit interne bevestigingen bij het personeel blijkt de toegankelijkheid van het directieteam dat een ‘opendeurpolitiek’ voert.

Het beleidsteam laat zich ondersteunen door een middenkader. Zowel in de middenschool als in de bovenbouw is een cel leerlingenbegeleiding actief, een ICT-coördinator en een lokaal contactpersoon voor de veiligheid. De organisatiestructuur, afspraken en richtlijnen staan overzichtelijk beschreven in het schoolwerkplan.

Om zicht te krijgen op het pedagogisch-didactisch handelen van haar leraren, houden de directeurs systematisch functionerings- en evaluatiegesprekken. Voor het directieteam betekenen het reflectiemomenten met de leraren en een hefboom om bij te sturen of tips te geven. Tijdsgebrek en andere acute prioriteiten kunnen de cyclus enigszins verstoren. Daardoor bestaat een risico dat het directieteam waardevolle informatie mist over de pedagogische-didactische competenties van haar leraren. De functiebeschrijvingen voor leraar en het ondersteunend personeel zijn uitgewerkt, deze voor het middenkader zijn in ontwerpfasen.

Visieontwikkeling De school koppelt haar visie aan vier kernwaarden (sportiviteit, onderwijskwaliteit, kleinschaligheid en respect), die geen dode letter blijven maar een concrete vertaling krijgen in een aantal beleidsprioriteiten zoals de recente ontwikkelingen binnen het evaluatiebeleid of het studieaanbod. Naast de oprichting van een aantal studierichtingen die uniek zijn in Waregem, is het project ‘sportieve school’ de rode draad doorheen het curriculum van de leerlingen. Tijdens hun loopbaan kunnen zij in de complementaire uren een waaier van sportpakketten kiezen waarbij het beleid de schotten tussen de onderwijsvormen bewust doorbreekt. De schoolorganisatie is hier op geënt en blijkt elk jaar een evenwichtsoefening. Deze curriculaire innovatie wordt gemaakt door ouders en leerlingen en vertaalt zich jaarlijks in een stijgend leerlingenaantal. Uit gesprekken met leerlingen blijkt bovendien een respectvol schoolklimaat waarin diversiteit een plaats krijgt.

De afstemming van het beleid tussen de middenschool en de bovenbouw blijft een beleidsprioriteit. Op organisatorisch vlak is dat zichtbaar door het gebruik van één naam, één logo, één huisstijl. De interne schoolorganisatie is zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. Ook wat betreft het pedagogische beleid groeien de beide scholen verder naar elkaar toe door de uitbouw van een gezamenlijk onderwijskundig beleid (zie leiderschap). Op basis van formele en informele gesprekken kiest het schoolbeleid jaarlijks een gemeenschappelijk thema en beoogt zij om de kwaliteit van de vakgroep- en de klaswerking te versterken. Om dit doel te bereiken, responsabiliseert zij de vakgroepen via bevraging en reflectie en richt zij gemeenschappelijke pedagogische studiedagen in.

Besluitvorming Het schoolbeleid ziet participatieve besluitvorming en dialoog als een hefboom voor een betere schoolwerking. De decretaal verplichte overlegorganen (de schoolraad en het basiscomité) waarin leerlingen en leraren gebruik kunnen maken van hun inspraakmogelijkheden, functioneren conform de regelgeving. Er is eveneens een lerarenraad die ad hoc samenkomt. Daarnaast is een scala van werkgroepen actief die getuigen van de betrokkenheid en het engagement van het schoolteam. Sommige organiseren waardevolle activiteiten en projecten die bijdragen tot de brede en harmonische vorming van de jongeren. Andere voeren de beleidsprioriteiten mee uit. De school heeft er vorig schooljaar bewust voor gekozen om geen officiële leerlingenraad meer op te richten omdat de inhoudelijke waarde ervan gering was. Het beleid creëert leerlingenparticipatie door de jongeren verantwoordelijkheid te geven (bijvoorbeeld bij de organisatie van activiteiten), hen te bevragen over beleidsthema's (bijvoorbeeld over het sanctiebeleid) of samen oplossingen te bedenken voor allerlei problemen (bijvoorbeeld voor het zwerfafval). De ouderraad ondersteunt de school bij activiteiten en kan met de schoolleiding in gesprek gaan over onderwijskundige onderwerpen.

Kwaliteitszorg Onder impuls van de scholengemeenschap heeft het schoolbeleid sinds 2011 initiatieven genomen om een systematische en cyclische kwaliteitszorg uit te bouwen via de PDCA-kwaliteitscirkel (plan – do – check – act). Het directieteam heeft een visietekst en een actieplan ontwikkeld om de kwaliteit na te gaan over de schoolloopbaan, de leerprestaties, de output en de tevredenheid. Ook voor andere onderwijskundige domeinen zoals de evaluatiepraktijk en de VOET werkt de school met deze kwaliteitscirkel, evenwel niet altijd cyclisch of vanuit concrete doelstellingen wat de effectmeting kan bemoeilijken. Op het vlak van informatiegeletterdheid zit de school in een positieve ontwikkeling. Zo inventariseert ze geregeld het welbevinden van de leerlingen en stelt zij op basis van een analyse acties voorop. Aan de hand van de databundels van het departement voor Onderwijs en Vorming verzamelt het beleid systematisch data over de attestering en de daaraan verbonden adviezen. Zij stelt zelf vast dat over de jaren heen het aantal A-attesten en diploma's secundair onderwijs onder het Vlaamse gemiddelde liggen. Volgens de school onderschatten sommige leerlingen en ouders het niveau in een aantal studierichtingen. Ze heeft al acties ondernomen om de doeltreffendheid van de studiebegeleiding te vergroten, betere adviezen te schrijven en het deliberatiebeleid bij te sturen, maar effecten heeft de school nog niet kunnen meten.

Het is een blijvende uitdaging voor het beleid om de analyses ook kritisch te koppelen aan de achterliggende beleidsdomeinen zoals de evaluatiepraktijk op school- en lerarenniveau. In de bovenbouw wil de school verder inzetten op de analyse van de gegevens over schoolverlaters en de aansluiting van de bso-leerlingen op de arbeidsmarkt. Uit de databundels blijkt dat over een periode van acht schooljaren het studiesucces op het einde van het eerste jaar van het hoger onderwijs minder gunstig uitvalt dan de Vlaamse referentiewaarden. De eigen schooldata laten de laatste drie schooljaren een lichte kentering zien. Dat vraagt verder onderzoek.

Het schoolbeleid heeft de visie en het belang van interne kwaliteitszorg via de PDCA-cirkel binnengebracht in de vakgroepen. Dat heeft geleid tot reflectie over beleidsthema's (bijvoorbeeld over het sanctiebeleid, differentiatie, evaluatie) en creëert een dynamiek binnen de vakgroepwerking. De reflectie is echter niet altijd even kwaliteitsvol wat de gezamenlijke doelgerichtheid en de gedragenheid van de beleidsprioriteiten in het gedrang kan brengen. Leerplanstudie en de implementatie van een leerplangerichte evaluatiepraktijk blijven werkpunten in een aantal vakgroepen ondanks een pedagogische studiedag over dit thema. Het schoolbeleid rekent hiervoor enerzijds terecht op het professionalisme van haar leraren, maar op basis van de vaststellingen uit de doorlichting erkent zij anderzijds dat initiatieven noodzakelijk zijn om alle vakgroepen hiertoe aan te zetten en de doeltreffendheid van de vakgroepwerking te monitoren.

Het communicatiebeleid van de school is globaal gezien goed al is er groeimarge omdat beide scholen werken met afzonderlijke schoolwerkplannen en elektronische leerplatformen.

De middenschool en de bovenbouw gebruiken het eigen lestijdenpakket om de school te organiseren en de grootte van de klasgroepen te bewaken. In de bovenbouw hevelt het beleid lesuren over tussen de verschillende onderwijsvormen in functie van de noden. Uit de doorlichting blijkt dat zij dit met zorg doet. Sommige dun bevolkte studierichtingen nopen het beleid wel tot graadklassen, wat voor de leerlingen en de leraren een weinig comfortabele situatie is. Ook het evenwicht tussen de effectieve lestijd en de brede waaier aan schoolactiviteiten is een aandachtspunt.

Het komt er voor het schoolbeleid op aan om bovenstaande uitdagingen om te zetten naar strategische beleidskeuzes en alle personeelsleden te responsabiliseren bij de verdere implementatie van een schoolbrede kwaliteitszorg.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De organisatie van het welzijnsbeleid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het respectvolle schoolklimaat met aandacht voor diversiteit.
- Het engagement en de betrokkenheid van het schoolteam.
- De visie op evaluatie en deliberatie.
- De brede en harmonische vorming via projecten en excursies.

Wat betreft het algemeen beleid

- De vertaling van de schoolvisie in de beleidsprioriteiten.
- Het faciliterende en participatieve leiderschap.
- De duidelijke profilering van de school.
- De aandacht voor systematische kwaliteitszorg.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De implementatie van een leerplangerichte evaluatiepraktijk voor een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aanpak en de doeltreffendheid van de interne kwaliteitszorg.
- Het bewaken van de doeltreffendheid van de vakgroepwerking.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Wim DE WIEST de inspecteur-verslaggever	Mireille CLEPPE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	